Łódź, dn. 27-9 1921 r. Cena pojedyńczego numeru 10 mk. Rok założ. 5

№ 265

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 630.
Miesięcznie „ 210.
za roznoszenie
30 mk. miesięcznie.
Z przes. pocz.
Kwartalnie Mk. 720
Miesięcznie „ 240.
poza Łodz. egz. 10 50
w Ameryce:
½ dolara miesięcznie

Konto Pocztowej Kasy Oszczędności 60,594.
Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

BUDUJMY OJCZYZNĘ zgodą i pracą!

KALENDARZYK

18	N. Józefa W. Ir.
19	P. Januar usza
20	W. Eustachego
21	S. Ma eusza Ap.
22	C. Tomasza B. W.
23	P. † Tekli P. M.
24	S. NMP. od w. n.

REDAKCJA
w ŁODZI
43, Kościuszki № 41
TELEFON 23,

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Wtorek, dnia 27 września 1921 roku.

Z Warszawy [illegible]
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń [illegible] nie odpowiada.
Ogłoszenia do numerów następnego dnia są przyjmowane do godziny 5 wieczór, po godzinie 5-ej [illegible] się 50%.

Dziś premjera! CASINO Dziś premjera!

LUCY DORAINE

w 5-cio aktowej wspaniałej sztuce amerykańskiej p. t.

MISS

„TUTTI-FRUTTI“

Początek przedstawień o godz. 5-ej w niedziele i soboty o godz. 2-ej
Passe-partout na premjerę i ostatnie seanse nieważne.

3215—K—1

PRZETARG USTNY

na

Lokomobile, młocarnie, pasy do siana, wozy, liny żelazne, kable, szklanki,

ogłoszone do sprzedaży konkursowej K. 7. i K. 8 w piśmie

„DEMOBIL“ zeszyt 3-ci

odbędzie się

w piątek, 30-go września o godz. 10 rano

w Sali Licytacyjnej Warszawskiego Akc. Tow. Pożyczkowego na Zastaw Ruchomości, Warszawa, Plac Napoleona 2 (Plac Warecki),

URODA ŻYCIA
STEFANA ŻEROMSKIEGO
WĘGRZYN! — — — — — BRYDZIŃSKA

Papier

rotacyjny (w rolach) każdą szerokość kupi Administracja „Rozwoju“ 8513R

Być albo nie być?

Nigdzie może na świecie nie ma tylu zdolnych ludzi, ilu ma ich Polska.

Żadne państwo nie może się poszczycić tak inteligentnym, tak zdolnym i utalentowanym ludem, jakim jest, bez najmniejszej wątpliwości, lud polski.

Nie tylko u swoich ale u obcych mamy w tym kierunku wyrobioną markę, a nasi najserdeczniejsi z nad Szprewy, oczywiście między sobą nie mogą się wydziwić jak taki „verfluchte Pole" daje sobie radę z najtrudniejszą pracą, kiedy landsman trawi lata całe na osiągnięcie takiej doskonałości.

Tymczasem na każdym polu, w każdej dziedzinie życia, na najpoważniejszych stanowiskach znajdujemy tępogłowe miernoty, znajdujemy macherów partyjnych, których jedynym nieraz celem jest nabicie własnej kieszeni lub wyfiorowanie na złotodajne pola rządowe towarzyszy z partji.

Skutkiem takiej metody postępowania w polityce zagranicznej ponosimy porażkę za porażką, a w wewnętrznej robimy takie góry niedorzeczności, iż marka polska coraz bliżej się stacza na poziom bolszewickiego rubla.

W Lidze Narodów reprezentował Polskę wielki, a zasłużony obywatel Paderewski. Przyjaciel Wilsona, Clemenceau, Poincarego i innych. Człowiek z niezwykłym talentem krasnomówczym i darem przekonywania, obywatel ogólnie szanowany na Zachodzie, mąż, który lata całe stawał nad poruszeniem opinji Zachodu i zaznajomieniem ze sprawą polską.

Takiego usuwa się na zbity łeb w najkrytyczniejszych momentach dla Polski, a na jego miejsce wysyła się Askenazego, jednego z filarów koncepcji prusko-polskiej, arogancko semickie postępowanie którego obrzydło do żywego i znalazło wszystkich członków Ligi.

I w dziejowym momencie rozstrzygnięcia sprawy Wilna, forsuje on wbrew woli narodu Sejmu ideje wileńskiego państwa federacyjnego.

W Londynie, tej centrali knowań antypolskich nie mamy posła. B. poseł p. Wróblewski nawet nie władał angielskim, a dzisiaj ma być mianowanym na opróżnioną placówkę jakiś hono nowus p. Lechowicz, prawdopodobnie znajomy jakiejś zapoznanej wielkości sejmowej.

Tymczasem pierwszorzędna siła polityczna, jaką jest bezwzględnie Dmowski zrujnowała sobie na jesień grunty w Poznaniu, i czeka nareszcie tych czasów, kiedy prawdziwy talent i zdolności będą miały głos, a nie jak dzisiaj zboczenie belwederskie oraz schlebianie grabieżczym instynktom hołotokracji.

Tam znów prowadzi życie spokojnego emeryta człowiek w sile wieku z żelazną wolą i niezłomną energją generał Dowbór Muśnicki, podczas gdy inne „generały" wyrosłe jak śmigłe rydze na ludowo-bagnistym terenie Rzeczypospolitej ciągną do góry różnych krewnych matołków i innych towarzyszy, którzy się odznaczyli w piwnicy przy nielegalnym wydawnictwie „Kobotnika".

Dotto możemy powiedzieć dzisiaj o gen. Iwaszkiewiczu. Ten człowiek ze wszechmiar zdolny, znakomity taktyk w decydującej chwili obrony Lwowa, został odwołany i zużytkowany podczas wojny, i przeniesiony jako smętny postument wojskowości do liczenia kołder i butów w D. O. G. warszawskim.

Podejrzany był o zdolności wojskowe, które by mogły zaćmić sławę innych roślin egzotycznych, chodowanych starannie jak wiadomo w okolicy Ogrodu Botanicznego.

Takich przykładów możemy liczyć na tysiące. I nic się obecnie nie zmieniło vide gabinet Ponikowskiego i jego czerwoni ministrzy, pomalowani narazie na szary, bezpartyjny kolor.

Wogóle dla naszych sfer wyższych istnieją ludzie tylko partyjni, aktywiści i legjoniści, reszta to szubrawcy, zaprzańcy sprawy narodowej to gorzej jeszcze — to cuchnąca endecja.

I choćbyś bracie w życiu nie powąchał kału partyjnego endecji, sam fakt, że nie należysz ani do ludowców, ani innych mańkutów, już wystarczy do przyklejenia ci marki „luendek" i traktowania cię w swoim kraju, jak zwykłego luesu.

Dosyć nareszcie tego. Rzeczpospolita musi stworzyć warunki, w których jedynie talent i zdolności będą decydowały o stanowisku społecznem jednostki, a nie jak dzisiaj podziemne knowania kamarylli dworskiej z Belwederu, lub więcej niż wątpliwe zasługi dla partji.

Precz ze ślamazarnością, do utrwalonem i staropolskiem „jakoś to będzie" Dzisiaj istny splot złych wypadków, piekielna lawina intryg antypolskich, z złowieszczym chichotem toczy się na naszą Ojczyznę i słychać zgrzyt wiecznie aktualnych słów Hamleta:

— „Być, albo nie być?"

Odpowiadajcie, obywatele!

A. S.

WALKA O WILNO.

Genewa (Pat) Od specjalnego korespondenta. Sobotnie posiedzenie Ligi Narodów w sprawie zatargu polsko-litewskiego wywołało wyjątkowe zainteresowanie. Przewodniczył Karneeck

Pierwszy ozywiony uczuciem głębokie i szczerej bezstronności.

Kończąc sprawozdanie powiedział.

Mamy prawo domagać się od Polski i Litwy pewnych ofiar, pewnego poświęcenia się Dzieło odrodzenia obu tych krajów nie jest wyłączną ich własną zasługą. Dzieło to dokonały wspólnie wszystkie narody i właśnie dlatego wzywamy Polskę i Litwę, aby dokonały tego pojednania

Po Hymansie zabrał głos delegat Litewski Miloss, który między innymi zaznaczył, że aż do czasu, gdy armja gen. Żeligowskiego nie dostanie wycofana z Wilna i jego okolic, nie może być mowy o bezpośrednich rokowaniach i układach z Polską.

Popołudniu przemawiał polski prof. Askenazy.

Podnosi on na wstępie, że Polska zawdzięcza swe zwycięstwo wojenne w znacznej mierze niezapomnianej pomocy swej wypróbowanej sojuszniczki Francji Spojrzał, zapytuje czy gdyby nie zwycięstwo nad Wisłą.

Liga Narodów mogłaby w chwili obecnej odbywać posiedzenia.

Następnie delegat polski zwraca się z prośbą

Po przemówieniu Askenazego zabrał głos Robert Cecil. Dał on wyraz uczucia sympatji dla Polski, a używając obie strony, aby dały dowód odczuć pojednawczych w tej treści zaponował przyjęcia rezolucji.

WILNO (PAT) Dziś o godz. 1-ej po południu odbył się wielki wiec w teatrze na Pohulance przyczem przyjęto następującą rezolucję oświadczającą się przeciw rozstrzygnięciu spr. Wilna bez udziału przedstawicieli Wileńszczyzny i przeciwiającą się wykonaniu powziętej uchwały.

Zgromadzenie wzywa gen. Żeligowskiego do stanowczego przeciwstawienia się zakusom Ligi wyznaczenia natychmiast terminu zwołania Zgromadzenia narodowego, oraz wyraża hołd gen. Żeligowskiemu i bohaterskiej jego armji, z którą czują się związani jednością celu i jedności ducha.

MOWA ASKENAZEGO.

GENEWA. 26 9. (PAT) Popołudniowe posiedzenie plenarne Ligi narodów rozpoczęło się wczoraj o godz. 3 m. 40, pod przewodnictwem Karnebecka. Zabrał głos Askenazy:

„Panowie! Zabieram głos nie bez pewnego zakłopotania Oto bratni naród, z którym Polska szła od wieków ręka w rękę, z którym jednak mam nadzieję, że pomimo wszystko dawna przyjaźń i braterstwo odżyje, z narodem tym znaleźlismy się w konflikcie, na który spogląda dziś cały świat.

Dalej Askenazy zaznacza, iż nie podziela wszystkich poglądów Hymansa i daje szereg danych statystycznych, dotyczących ludności, a świadczących o polskim charakterze miasta i okolic Wilna.

„Kraj ten stanowił składową część Polski w ciągu 4 wieków i aż do chwili trzeciego podziału Polski. Był on dla nas tym, czym dziś jest dla Francji Bretonja, a Szkocja dla Anglji i Piemont dla Włoch. Co tylko Polska miała najlepszego i największego, pochodziło z Wilna. Tam przyszedł na świat Kościuszko, Mickiewicz, tam urodził się Naczelnik państwa Piłsudski".

„Pod koniec 18 roku bolszewicy zajęli Wilno. Pierwszym odruchem budzącej się zaledwie do życia Polski było skierować swoją młodą armję na bolszewików celem uwolnienia Wilna. W ten sposób rozpoczęła się wojna, trwająca 2 lata, wojna, w której Polska straciła 60.000 zabitych i miała 100.000 rannych Oto jest danina krwi, jaką Polska złożyła dla sprawy Wilna.

Askenazy przypomina dalej manifest Naczelnika Państwa, zapowiadający ludności uroczyście swobodę decydowania o swych losach. Nadeszło lato 1920 roku, a z nim nawała bolszewicka „Nie pragnąć bynajmniej, mówił Askenazy rzucać oskarżeń z tej trybuny, chciałbym tylko przypomnieć, jaką postawę zajęli wówczas Litwini. Uważając widocznie, iż nadeszła najodpowiedniejsza chwila, aby urzeczywistnić swe aspiracje narodowe, zawarli oni traktat z Moskwą. Dzięki niezapomnianej pomocy nieśmiertelnej Francji, wielkiej siostrzycy Polski wygraliśmy wojnę".

Askenazy zapytuje, czy gdyby nie ta wygrana bitwa, kto wie czy to dostojne Zgromadzenie Ligi mogłoby tu zasiadać i) z majestatycznym spokojem pracować dla dzieła ludzkości. Polska wykazała wtedy raz jeszcze że jest szańcem Europy, tak jak dziś jest szańcem broniącym Europę przeciwko wszelkim epidemjom.

Wracając do meritum sprawy Askenazy raz jeszcze stwierdza, że nowy projekt Hymansa jest nie do przyjęcia. „Jak więc wtedy wyjść z tego labiryntu", zapytuje delegat Polski. Askenazy zaznacza, że oprócz Litwy i Polski istnieje jeszcze Wilno z jego przeszło milionową ludnością, posiadająca prawo do decydowania o swoich losach. Askenazy wzywa Ligę, aby zarządziła konsultacje ludową w Wilnie. Zdaniem mówcy, jedynie zasada samostanowienia ludności może rozwiązać konflikt w sposób skuteczny i sprawiedliwy, trwały i odpowiadający doniosłości zagadnienia oraz godności Ligi Narodów.

Mowę Askenazego której od początku do końca słuchano z zainteresowaniem, przyjęto oklaskami.

LITWA NIE PRZYJMUJE PROJEKTU HYMANSA.

GDAŃSK. 26 9 (PAT) Z Kowna donoszą: Wczoraj wieczorem zakończyła się

w Sejmie debata w sprawie interpelacji socjalistów co do rokowań polsko—litewskich. Po zamknięciu dyskusji przyjęto 35 głosami przeciwko 34 następującą rezolucję: Projekt Hymansa z dnia 3 września jest dla Litwy niemożliwy do przyjęcia. Przy ustaleniu stosunków Litwy do Polski. Litwa nie może przyjąć warunków, któreby bezpośrednio lub pośrednio ograniczały suwerenność Litwy. Przeciwko rezolucji głosowali socjaliści ludowi, socjaliści i żydzi.

WILNO 26 | 9 (Pat) Po wiecu, który odbył się w gmachu teatru kilku tysięczny tłum uformował pochód i skierował się pod gmach delegatrry rządu polskiego.

Delegat Rzeczypospolitej pułk. Tufalski przyjął delegację wiecu z prof. Mafuniusem na czele, obiecując przedstawić uchwały wiecu rządowi polskiemu.

Pułk. Tfalski zapewnił zebranych, że rząd uczyni wszystko, aby wola ludności była uszanowaną.

Delegat przemówił do tłumu, zgromadzonego przed gmachem, witany okrzykemi na cześć Polski Naczelnika Państwa i delegata Rzeczpospolitej.

Dziś odbyło się posiedzenie przedstawicielek organizacji kobiecych na którym uchwalono zwołać wiec protestujący kobiet wileńskich w przyszłą niedzielę.

Wiadomości polityczne

(wp) Dzisiejszy „Moniter Polski" ogłosił dymisję ministra aprowizacji Wyczołkowskiego i powierzenie tymczasowego kierownictwa ministerjum podsekretarzowi stanu panu Stolińskiemu.

Berlin 28 9 (Pat) Berliner Tageblatt" donosi, z wiarogodnego źródła, że z pogłębienia między uszanowanej komisji wojskowej nadeszła do niemieckiego urzędu spraw zagranicznych nota gen. Noletta, który ostro zwraca się przeciwko organizacji niemieckiej tak zwanej policji ochronnej.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

(kt) Jak donoszą z Waszyngtonu, senator Lodge oświadczył, iż spodziewa się definitywnego podpisania traktatu pokojowego z Niemcami w ciągu 2 tygodni.

(kt) W senacie amerykańskim rozpoczęła się dyskusja nad ratyfikacją traktatu pokojowego.

(kt) 20 września został zniesiony stan wojenny w Piotrogrodzie.

(kt) Ultimatum konferencji ambasadorów do rządu węgierskiego wyznacza na ewakuację Burgenlandu termin 10 dniowy, upływający z dniem 3 października.

Jap i Naru.

Rząd japoński codziennie nieomal czyni wysiłki w celu porozumienia się ze Stanami Zjednoczonemi w sprawie wyspy Yap i tą sprawą zainteresowaną jest Anglja, ale to nie przeszkadza jej wcale, ażeby znów czynić wszelkie zabiegi, w celu wzięcia w wyłączne swoje posiadanie innej wyspy z byłych niemieckich posiadłości zamorskich, a mianowicie wyspę Naru, znajdującą się na południe od równika.

Wyspa ta pozostawała pod mandatem Anglji, która niedawno bardzo energicznie zajęła się sprawą tej wyspy, dążąc do zmonopolizowania jej na swoją wyłączną korzyść. Należy nadmienić, iż wyspa Naru bogatą jest w fosfaty.

Czy więc rząd waszyngtoński porozumie się z Japonją w sprawie wyspy Yap jeszcze przed konferencją waszyngtońską, jest rzeczą trudną do określenia, a dowiedziały pretensje Anglji do wyspy Naru wytworzyły zapewne takie same warunki jak w sprawie wyspy Yap.

Lokomobile, wozy elektryczne, silniki spalinowe, wozy,

znajdujące się w Warszawie będą sprzedane w drodze przetargu w Oddziale Likwidacji Demobilu Wojskowego, Warszawa, Królewska 29.

— Szczegóły patrz: —

„DEMOBIL" zeszyt 4-ty

Termin składania ofert dn. 29 września 1921 roku.

3209B

Po zamachu.

Warszawa 26 9 (Pat) Dziś wysłane rano wysłane zostały z Prezydjum Rady min. spraw 2 następujące depesze.

Naczelnik Państwa, Lwów

W imieniu własnym i Rady Ministrów się wyrazy naszej najgłębszej radości z powodu uniknięcia niebezpieczeństwa. Niech Bóg chroni życie Naczelnika dla dobra Polski poep. Ponikowski prezydent Rady ministrów.

Wojewoda Grabowski Lwów.

Serdeczne wyrazy najgłębszego współczucia sle (pod.) Ponikowski.

Lwów 26 9 (Pat) W czasie obiadu wydanego przez prezydenta miasta na cześć Naczelnika Państwy, wygłoszono szereg przemówień, między innymi marszałek sejmu Trąmpczyński i wiceprezydenci miasta dr. Stahl i Chlamtacz oraz przedstawiciele Francji i Belgji.

Wprost z obiadu udał się Naczelnik Państwa na uroczyste przedstawienie do teatru polskiego, gdzie urządzono mu burzliwą owację,

Wieczorem o godz. 10 odbył się raut wydany przez wojewodę Grabowskiego. O godz. 10 przybył na raut wprost z teatru Naczelnik państwa.

Dzień dzisiejszy poświęci Naczelnik Państwa sprawom wojskowym, poczem wieczorem odjeżdża do Warszawy.

Nowy Sącz 26 (EE) We Wtorek odbędzie się tu uroczyste wręczenie dyplomu obywatela honorowego Nowego Sącza Naczelnika Państwa.

Lwów 26 (EE) Policja prowadzi energiczne śledztwo w sprawie zamachu na Nacz. Pań. Krążą pogłoski o szeroko rozgałęzionym spisku studentów ruskich podkładzie komunistycznym

Sprawca zamachu badany na policji oświadczył że miał zamiar zabić wojewodę Grabowskiego. Zapytany dlaczego wybrał właśnie dzień wczorajszy skoro poprzednio miał często sposobność śledzić wojewodę odparł iż chciał zademonstrować przed Nacz. Państwa stosunki miejscowe

Stan zdrowia wojewody nie jest niepokojący.

Lwów 26 (EE) Dziś o godz. 10 wiecz. Naczelnik Państwa wyjechał specjalnym pociągiem do Nowego Sącza.

Niemcy nie myślą o opuszczeniu Górnego Śląska.

BYTOM 26 (EE) W powiecie strzeleckim orgeszowcy rozwijają gorączkową działalność. Przesuwanie sztostruplerów w kierunku obwodu przemysłowego dowodu, że niemcy nie myślą o opuszczeniu G. Śląska. W niektórych miejscowościach zbudowano kwatery dla nowych orgeszowców.

Był więc projekt?

BYTOM 26 (EE) „Wanderer" donosi, jakoby Francja Włochy i Brazylja miały występować w Genewie przeciwko projektowi nowego plebiscytu na G. Śląsku.

Ciągle zamachy"

BYTOM 26 (EE) Dnia 23 bm. w Lublińcu, niemcy wysadzili w powietrze dom mieszkalny i skład kooperatywy polskiej „Robotnik".

Przygotowania.

BYTOM 26 (EE) We Włocławiu niemcy przygotowuią cały sztab urzędników, mających wyjechać na G. Śląsk. Z miejscowości, które przypadną niemcom, mają być wydaleni robotnicy polscy.

Kardynał Bertram...

BYTOM 26 (EE) Kardynał Bertram wydał odezwę do ludności górnośląskiej. Odezwa zawiera wiele zwrotów, bardzo napastliwych w stosunku do ludności polskiej i duchowieństwa polskiego.

BYTOM 26 (EE) Nowy zlot sokołów polskich odbył się spokojnie. Ćwiczenia zakończono odśpiewaniem „Roty".

Wiedeń siedliskiem fałszerzy.

Policja aresztowała w Wiedniu litografa Hradila Rudolfa, który, jak twierdzi, na zlecenie nieznanych mu osób sporządzał trudne do rozpoznania falsyfikaty polskich tysiącmarkówek.

* * * * *

Niedawno jak wiadomo, wykryto fabrykę fałszywych tysiącmarkówek polskich w Niemczech. Obecnie dowiadujemy się, że fabrykowano tysiącmarkówki polskie również w Wiedniu. Świadczy to o planowej, zakreślonej na szerszą skalę robocie naszych wrogów, którzy w ten nikczemny sposób działają na szkodę państwa polskiego. Ta zbrodnicza robota jest też niewątpliwie jedną z przyczyn upadku waluty polskiej.

„Głos Nar.".

Walka z drożyzną.

„Przegląd Polityczny" ogłasza odpowiedzi prezydentów miast Polski w sprawie walki z drożyzną.

Cztery pytania ankiety brzmią:

1) Jakie są przyczyny obecnego stanu gospodarczego Polski i rosnącej drożyzny?

2) Czy dotychczasowa akcja rządu i społeczeństwa w kierunku zwalczania drożyzny była celowa i wystarczająca?

3) Jakie należy stosować środki, aby zwalczyć rosnącą drożyznę i wprowadzić Polskę na drogę rozwoju gospodarczego?

4 Uwagi.

W nr. 259 wspomnianego pisma znajdujemy odpowiedzi pp. prezydentów: Łodzi, Lublina, Grudziądza i Bydgoszczy. Przytaczamy niżej odpowiedź prezydenta naszego grodu:

1) Niski stan waluty. Nadmierna chęć zysku u producentów rolnych.

2) Akcja rządu i społeczeństwa w kierunku zwalczania drożyzny była częściowo źle skierowana i wystarczająca.

3) Uzdrowić stan waluty; uruchomić przemysł, dostarczając mu surowca. Zaprowadzenie kontyngentu zboża na potrzeby miast. Przy obecnym zaprowadzonym wolnym handlu ceny chleba z dnia na dzień się zmieniają, a co za tem idzie i ceny wszelkich innych produktów. Podobny stan wprost uniemożliwia uregulowanie wszelkiej kalkulacji w przemyśle i handlu. Zamknięcie szczelne granicy wschodniej i zachodniej.

Za zaprowadzeniem kontyngentu zboża na potrzeby miast, który umożliwiłby sprzedawanie ludności zboża po cenach minimalnych, oprócz prezydenta Grudziądza jest również prezydent miasta Łodzi. Prezydenci Bydgoszczy zaś i Lublina przedewszystkiem zwracają uwagę na podniesienie wydajności pracy. O przyczynach obecnego stanu gospodarczego Polski prezydent Lublina pisze:

„Obniżenie wydajności pracy jest zasadniczym powodem obecnego stanu gospodarczego kraju. We ściśle związku z tym zasadniczym powodem działa drugi, z pierwszym ściśle związany jest nim system rządowy, zwany etatyzmem. System ten powoduje napływ ludzi do urzędów państwowych, zmniejszając tem samem kadry pracowników na polu gospodarczem. Z tym wraz aczkolwiek rozpoczyna się częściowa reakcja przeciwko niemu, w postaci usuwania skutków danego systemu. Podkreślić natomiast należy, że przyczyny nadal działają.

Już drugie miejsce zajmuje często przytaczany powód niedomagań naszych. Jest nim — zniszczenie wojenne. Błędne jest wyolbrzymienie następstw bezpośrednich, wojny. Wymownie świadczy o tem Francja, Belgja, częściowo Rumunja rychłem doprowadzeniem do poziomu ogólnej przedwojennego produkcji, tak rolnicze, jak przemysłowej. Gorsze są pośrednie skutki wojny: odzwyczajenie ludzi od pracy produkcyjnej. Z naciskiem stwierdzić należy, że prowadzona z małym nakładem pracy produkcja i wywodząca się z niej drożyzna są ze sobą nierozerwalnie związanemi zjawiskami. Pierwsze z nich sprowadza drugie, gdyż szczupła produkcja nie zdoła nasycić popytu, przy niezmieniających się stosunkach ludnościowych. Działa tu prawo popytu i podaży. Wszystko zatem to, co osłabia intensywność pracy jest przyczyną podstawową stanu gospodarczego kraju".

„Gaz. Pomorska".

Z KRAJU.

Średniowieczna naiwność.

Czytamy w starych kronikach m. Torunia, że w czasie pierwszej wojny szwedzkiej (XVII w) grasował w naszem mieście jakiś złodziej, który zamiecznie swoje występki został skazany na śmierć przez powieszenie.

Pod szubienicą odczytano mu wyrok i kazano mu po drabinie wejść na miejsce stracenia.

Wędrówka trwała długo, bo złodziejowi nie bardzo pilno było przenieść się do wieczności. Kat zaś przynaglał go słowami: „Już tylko nie potrzebnie się ociągasz, nikt cię już nie oswobodzi". Ale skazaniec odrzekł: „Ku mnie jeżeli Bóg mnę zechce ocalić, zdoła to uczynić, choć byś dziesięć powrozów na mnie gotował.

Ale wszystko się kończy więc też i niefortunny amator cudzej własności stanął nareszcie na ostatnim szczeblu. Za nim podążał kat a tłum licznie zebrany oczekiwał wykonania wyroku.

W tem złodziej krzyknął! Boże zlituj się szwedzi już pod bramą miasta! W największej panice rzucono się na obronę Torunia, a skazańcowi darowano z wdzięczności życie.

Ale złodziej począł niedawem znowu kraść i został powtórnie na powieszenie skazany.

Ale tym razem szwedzi już go od śmierci nie uratowali.

Z Zagłębia Dąbrowskiego.

Zbliżający się termin wolnego handlu węglem sprowadził do Zagłębia bardzo wielu handlarzy, którzy ofiarowywują mniejszym kopalniom loco kopalnia po 2000 marek za korzec węgla. Przewidują tutaj, że cena węgla po pierwszym października znacznie wzrośnie. Wobec tego wszystkie większe kopalnie utworzyły po porozumieniu z min. przemysłu i handlu Związek dla normowania handlu węglem. W związku tym mienia tak zwanych odkrywek. Właścicielom odkrywek proponują właśnie handlarze wysokie ceny za węgiel i prawdopodobnie znajdą się tacy, którzy z propozycji paskarskich skorzystają. Byłoby pożądane, aby nad odkrywkami roztoczyć opiekę i nie pozwolić na paskowanie.

Ruch handlowy węglem znacznie się ożywił w Zagłębiu. Powstał szereg spółek, biur, które czekają chwili wolnego handlu węglem. Niepoślednią rolę grają tutaj żydzi, licytując się w cenie z Polakami.

W Dąbrowie udało się policji wykryć szajkę paskarzy tysiąc narówek, w czem brały udział ciemne indywidua z G. Śląska. Również zwrócono w pasie granicznym baczną uwagę na przemytników brylantów, którzy cenne kamienie przenosili poprzez kordon.

Oszalały pociąg.

Niezwykły wypadek kolejowy zdarzył się w tych dniach na przestrzeni kolejowej linji Delatyn—Kołomyja.

Na stacji w Delatynie oderwały się podczas przetaczania cztery wozy kolejowe ładowane i wóz służbowy i wskutek naturalnego spadu nabrały takiego rozpędu, że nie można ich było na torze zatrzymać, nawet góra Dobrotowska pod Delatynem ani podrzucanie przez przeszkodowego przeszkody nie powstrzymały rozpędzonych wozów. Rozpędzone wozy w 44 minutach t. j. z szybkością niezwykłą na tej linji przebyły przestrzeń 40 klm i zatrzymały się dopiero na stacji w Kołomji wskutek zderzenia się i rozbicia trzech wozów osobowych I i II klasy stojących na torze. Szkoda jaką poniosła kolej przez rozbicie na drzazgi kilku wozów osobowych i towarowych, jest bardzo znaczna. (+)

Aresztowanie kolejarzy.

Z polecenia prokuratora sądu okręgowego w Radomiu, w związku z ostatnim strajkiem kolejowym aresztowano następujących kolejarzy w Lublinie: Nachowskiego, prezesa związku zawodowego kolejarzy, Grudzińskiego, sekretarza i członka zw. tryb. skiego. W Skarżyskach aresztowano kolejarza Sułkowskiego, Grudzińskiego zdoła i Zbiedz. Jest wiele powodów do przypuszczeń, że aresztowani pozostawali w ścisłej łączności z organizacją komunistyczną. (4)

Tajemnicza choroba.

W ostatnich dniach do szpitala przy ul. Miejskiej przewieziona została cała rodzina pracownika kolejowego Harcoga, zamieszkałego przy ul. Kościuszki № 62 złożona z 7 osób t. j. rodziców i pięciorga dzieci.

Rodzina ta uległa niezbadanej dotąd chorobie zakaźnej, objawiającej się puchliną i tężeniem karku.

Kilkuletni chłopiec zmarł przed kilku dniami, reszta dzieci i rodzice przebywają na kuracji w szpitalu.

Zachodzi przypuszczenie, że chorzy ulegli t. zw. nagminnemu zapaleniu opon mózgowych chorobie epidemicznej, bliżej dotąd niezbadane przez wiedzę lekarską.

Ofiary.

Na Górny Śląsk.

Roch Strzelczyk mk. 50

Na statuę Matki Boskiej.

Zofja i Karol Rokiccy mk. 200.

Na krowę mleka.

Rzepkowski przez sąd koleżeński mk 500.

Na żołnierza polskiego.

Zamiast kwiatów na grób ś. p. zacnego człowieka Wacława Galle — Kreuz owa mk 500

Na wpisy dla niezamożnych uczniów.

W dniu imienin nieodżałowanego ś. p Marjana Pasierbińskiego mk. 200.

Na „Gniazdo"

Zamiast kwiatów na grób ś. p. T. Kapuścińskiego — J. Bednarski mk. 500.

Na tablicę poległych łodzian.

Zamiast kwiatów na grób ś. p. Bolesława Kachalewskiego — Wiktorowie Waszkiewiczowie mk. 300.

Na pomnik ks. Skorupki.

Z okazji imienin p. Bronisławy Suwalskiej — Władysławostwo Suwalscy mk. 1000.

Na wpisy dla niezamożnych uczniów szkoły Handlowej Kupiectwa łódzkiego Dzielna 53.

Ku uczczeniu pamięci ś. p. Dr. Stanisława Pichty grono znajomych mk. 5000.

Na „Sienkiewiczówkę"

Zamiast wieńca na grób ś. p. Berty Knack — cech zduńów mk. 1000.

Na wdowy i sieroty po lekarzach.

Zamiast wieńców i kwiatów na grób ś. p. dr. Stanisławy Pichty — rodzina zmarłego mk. 10000.

Na schronisko dla starców i kalek.

Firma K. Wolski, Konstantynowska 8 wyjęte z puszki mk. 430 — Halina i Janusz Wolscy mk. 100 — A. Mrozowska mk. 500.

Na inwalidów wojskowych.

Marja Woszczyninowa mk. 1730 — W. Chwałkowski mk. 500. w rocznicę śmierci ś. p Wandy z Sobolewskich Lubicz Majewskiej — matka mk. 3000. Dla uczczenia pamięci ukochanego syna mego s. p. Jerzego Pawłowskiego pp. 201 pp. w pierwszą bolesną rocznicę śmierci — matka mk. 1000.

Zamiast kwiatów na grób ś. p. zacnego człowieka Wacława Galle — Nosiałowiczowie mk. 500.

Ś. † p.

Olga z Pacerów Szulcowa

zasnęła w Bogu dnia 26 września r. b. po krótkich cierpieniach, przeżywszy lat 26.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w środę dnia 28 b. m. o godzinie 2 i pół po poł. z domu przy ul. Wólczańskiej № 222 na stary cmentarz ewangielicki.

3216K1(**Rodzina.**

Ś. † p.

Janina z Siedleckich Gorzeńska

Po długich i bardzo ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu, dnia 26 b. m., opatrzone św. Sakramentami, przeżywszy lat 31.

Wyprowadzenie drogich zwłok z domu żałoby, przy ulicy 6 sierpnia 18, na dworzec kolei Fabryczno—Łódzkiej nastąpi dziś o godz. 4 pp., pochowanie zwłok odbędzie się w Warszawie.

3214B **Stroskany mąż.**

W dniu 25 b. m. po ciężkich cierpieniach, opatrzone św. Sakramentami zasnęła w Bogu, przeżywszy lat 16 nasza ukochana córka i siostra

Ś. † p.

Zofja Koźmińska

uczenica Państw. Szkoły Handl. Żeńskiej

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi we środę dnia 28 o g. 10 rano, z kaplicy Szpitalnej w Radogoszczu na stary cmentarz katolicki, na które zapraszają znajomych i koleżanki stroskana

328 B **Matka, bracia i siostry.**

Sprawa Teatru Polskiego w Łodzi.

Letnie koleje przechodzi teatr polski w Łodzi. Mieszcząc się po klęsce pożarowej w odległej sali Y. M. C. A: spełnia w najniedogodniejszych dla siebie warunkach (chociaż i za to należy się serdeczne podziękowanie I. M. C. E.). misję kulturalno—oświatową podczas gdy teatry niemiecki i żydowski posiadają lokale wygodne — Rzec można krótko, iż tak ważna placówka kulturalna jest poważnie zagrożona.

Dowiadujemy się z wiarogodnego źródła, że jeden wolny gmach przy ul. Cegielnianej (dawny Teatr Polski) został wynajęty na przedstawienia operetkowe. Cóż na to Zw. Art. Scen Polsk., który toleruje podobne wycieczki? nie bacząc, że ważniejsza chyba sprawą jest byt stałego, poważnego teatru w Łodzi od występów podkasanej muzy.

Nie wątpimy, że Kom. Teatralna i Władze kulturalno—oświatowe m. Łodzi zajmą się energicznie tą sprawą i nie dopuszczą, żeby byt teatru polskiego w Łodzi był zachwiany.

KRONIKA

— **Spis ludności.**

W lokalu biura komisji spisu ludności odbędą się dziś, we wtorek, następujące zebrania komisarzy spiskowych: O godz. 5. 30 wszystkich bez wyjątku komisarzy przydzielonych do komisarjatu III, o 5 pop. komisarjatu X oraz komisarjatu XIII. numery okręgów spisowych 732 do 771 oraz numer 832. Jutro we środę o godz 5 zebrania komisarzy spisowych komisarjatu V, numery 294 do 355, a o godz 6. 30 numery 356 do 417.

Dziś we wtorek ostatni dzień egzaminów na komisarzy spisowych. mianowicie dla tych, których nazwiska zaczynają się na L do N włącznie. —

— **Teatr miejski.**

Dziś t. j. 27—9 Teatr miejski daje arcywesołą komedję w 3 aktach „Zakochani Caillavet'a i de Flers'a w wyborowym zespole: p. p. Sokolskiej. Rodowiczowj, Noskowskiego, Snava, Oswalda, Wybrańskiego i innych

— **Zwalnianie chorych oficerów i żołnierzy.**

Py uniknąć na przyszłość wypadków zwalniania z wojska na podstawie rozkazów demobilizacyjnych ciężko chorych lub poszkodowanych na zdrowiu oficerów i szeregowych przed ich zupełnem wyleczeniem i bez uprzedniego postępowania superrewizyjnego, p. minister spraw wojskowych gen. por. Sosnkowski wydał zarządzenie, aby żołnierzy i oficerów ciężko chorych oraz rekonwalescentów po ciężkiej chorobie wolno było demobilizować dopiero po dostatecznej poprawie zdrowia — co winno być stwierdzone przez lekarza oddziału zapasowego na dokumencie zwolnienia.

Na tymże dokumencie odnośne dowództwo oddziału zapasowego ma stwierdzić, że demobilizowany (bezterminowo urlopowany) nie zgłosił żadnych pretensji z tego powodu.

Żołnierzy i oficerów, u których utrata zdolności zarobkowych wynosi 45 proc. i więcej, przed ukończeniem postępowania (super) rewizyjnego bezwarunkowo zwalniać nie wolno. Dowództwa korpusów mają prawo na podstawie umotywowanego wniosku dowództw szpitali (zakładów leczniczych) wstrzymać zarządzone przez władze wyższe zwolnienie oficera lub żołnierza, podpadającego pod powyższe kategorje aż do czasu wyleczenia, wzgl. przeprowadzenia superrewizji.

Z chwilą ustania przyczyn które spowodowały wstrzymanie demobilizacji oficera lub żołnierza, zwolnienie winno być niezwłocznie przeprowadzone w myśl istniejących przepisów. (4)

— **Strajk zecerów.**

Jak dowiadujemy się z inspektoratu pracy, w piątek, dnia 23 września, o godzinie 3-ej popoł. u inspektora pracy, pana Wojtkiewicza odbyła się konferencja delegatów stowarzysz. właścicieli drukarń i związku pracowników drukarskich, mająca na celu zlikwidowanie trwającego już od dwuch tygodni strejku zecerskiego Delegaci pracowników drukarskich wysunęli bez podawania motywów, nowe warunki, żądając podwyżki płac o 90 procent, podczas gdy ostatnio wystawione przez nich żądania opiewały na 40 prc. na miesiąc wrzesień i 17 prc. na mies. październik.

Inspektor pracy, uważając, iż podobna zmiana warunków ze strony pracowników nie może znaleźć usprawiedliwienia, zalecał pracownikom przyjęcie proponowanych przez właścicieli drukarń 40 prc. podwyżki, względnie zaś proponował właścicielom drukarń podniesienie przez nich podwyżki do 50 prc.

Pracownicy drukarscy propozycję inspektora pracy odrzucili, zmniejszając jedynie żądaną podwyżkę z 90 na 75 prc. Wobec tego, że interwencja pana inspektora Wojtkiewicza nie odniosła skutku, strajk trwa nadal, i niema na razie żadnych widoków na jego zakończenie.

— **Odczyt.**

W niedzielę 26 bm. na dochód Samopomocy przy gimn. Siennickiej, prof. śpiewu p. Bol. Wirski wygłosił tamże odczyt na temat „Znaczenie śpiewu w szkole i wpływ jego na kulturę i cywilizację ludzi."

Licznie zebrane grono profesorów, rodziców i uczenic gorąco podziękowało p. Wirskiemu za prawdziwie interesujący i ciekawy temat odczytu.

Reforma rolna.

Powiat łódzki został zaliczony do tych powiatów, gdzie reforma rolna obejmuje majątki powyżej 60 ha czyli około 110 mórg — to znaczy, iż mający 120 mórg, może być już wywłaszczony do parcelacji.(2)

— **Zamknięcie „placówki".**

Policja państwowa wykryła w Łodzi cały sekretarjat organizacji bolszewickiej.

Był to sekretarjat główny t. zw. „Komunistycznej Partji Robotników Polskich" okręgu łódzkiego.

Przy rewizji lokalu „zakonspirowanego" biura sekretarjatu zabrano bardzo wiele materjału obciążającego i ustalającego wrogą działalność sekretarjatu w stosunku do Polski.

Aresztowano równocześnie sekretarkę komitetu łódzkiego K. P. R. P. Stefanję Kalinowską. (2)

— **Ofiara.**

Aby uczcić ś. p. Stanisława Bielkowskiego p. Józef Petrykowski ofiarował 3,000 mk. na potrzeby katedry łódzkiej. (2)

— **Zawody lekko atletyczne.**

Staraniem dowództwa 10 dywizji piechoty odbędą się w dniach 30 września oraz 1 i 2 października b. r. doroczne jesienne zawody lekko—atletyczne", połączone z rozgrywką drużyn piłki nożnej 29, 28, 30 i 31, p. Strz. Kan. Powyższe zawody, otwarte dla współzawodników wojskowych Okręgu Generalnego Łódź zapowiadają się bardzo interesująco, ze względu na rywalizację oddziałów wojskowych, jaka dała się już widzieć na zeszłych igrzyskach Okręgu Generalnego.

Na program trzydniowych zawodów składają się:

Piątek 30 września b. r.

1) Skok w wyż z rozbiegu. 2) Bieg płaski 100 mtr. (przedbiegi) 3) Rzut dyskiem. 4) Rzut granatem trzonowym na odległość.

Sobota 1 października b. r.

1) Skok w dal z rozbiegu. 2) Bieg rozstawny 400 mtr. (4 x 100) przedbiegi. 3) Rzut oszczepem. 4) Chód na 10 klm. 5) Bieg płaski 100 mtr. 6) Match footballowy drużyn 29 i 30 P. Strz. Kan.

Niedziela 2 października b. r.

1) Skok w wyż o tyczce. 2) Bieg sztafetowy 400 mtr. po torze przeszkód. 3) Bieg rozstawny 400 mtr. 4) Bieg płaski 1 klm. 5) Zawody w piłkę nożną o przedownictwo dywizji między drużynami 28 i 31, p. S. K.

Zawody rozpoczną się w piątek i sobotę o godz. 4—ej pp. zaś w niedzielę o godz. 3,30 pop.

Dla zwycięzców w popisach lekko—atletycznych dowództwo 10 dywizji piechoty przygotowało piękne nagrody honorowe które w najbliższych dniach będą wystawione na widok publiczny w jednej z tut. firm handlowych.

— **Brak papierosów w Łodzi.**

(k) Od dziś w Łodzi pozamykane zostały detaliczne sklepy ze sprzedażą papierosów we

wec braku towaru.

Co do przydziału Łódź jest najbardziej pokrzywdzona, ponieważ kupcy łódzcy od dnia 25 lipca r.b. otrzymali towaru za 27 tys. mk. co wystarcza na kilka dni zaledwie, gdy tymczasem kupcy warszawcy, dzięki pewnym wypróbowanym sposobom otrzymywali towaru po miljonie na sklep.

W ten sposób rządzi się monopol tytuniowy, ciekawa pozostałość z czasów okupacji niemieckiej.

Wówczas po wkroczeniu niemców, nikt nie chciał kupować w Polsce papierosów niemieckich, jako bez porównania gorszych od krajowych.

Fabrykanci niemieccy z drezdeńskim hutownikiem Halbhauzem, uzyskali od okupantów przywilej monopolu, dając 20 % od sprzedanych w Polsce niemieckich papierosów rządowi niemieckiemu zmuszali polaków do kupowania bezwartościowych fabrykatów, wywożąc dobry krajowy towar do Niemiec.

Po wypędzeniu okupantów, dzięki dziwnemu przeoczeniu, taka instytucja, zamiast być od razu rozwiązaną kontynuuje swą działalność, jako prywatny monopol dbający tylko o interesy tych fabryk, które dzięki przymusowi przydziału wpychają kupcom taki towar, jaki przy wolnym handlu musiałby w braku popytu wyrzucić na śmietnik.

Wobec tego należałoby położyć kres tej samowoli pseudo monopolowej, a w rzeczywistości zmowie prywatnych fabryk tytuniowych.

Dziś wyjechała do Warszawy w tej sprawie delegacja kupców.

— Wolna Myśl — Wolne Żarty.

Ostatni numer 21 zawiera trafne uwagi obezcelowości walki urzędowej z lichwą i drożyzną, nowe serje karykatur i satyry rejowskie na korupcję w urzędach i sejmie. Pismo wyszło pomimo strajku zecerów. 2

— Straszna śmierć.

(k) Przy ul. Pańskiej pod nr. 99 wpadł do studni 13 letni syn robotnika Artur Krauss, ponosząc straszną śmierć na miejscu. Z wezwane pogotowie stwierdziło zgon. 2

RUCH NA TARGACH WSCHODNICH.

LWÓW, 26 (EF) Przez cały dzień wczorajszy na Targach Wschodnich panował ożywiony ruch. Według pobieżnego obliczenia zwiedziło Targi około 20 tysięcy osób. Najbardziej oblężony był pawilon papierosów, w którym obrót wynosił kilka miljonów marek. Sama sprzedaż detaliczna dała rządowi 900 tysięcy dochodu.

O zawieraniu większych tranzakcji na razie nie wiadomo. We wszystkich jednak dziedzinach handlu i przemysłu widać było wielkie zainteresowanie.

Teatr Scala

Dziś 8.30 w. premjera!

Ostatnie przedstawienia sezonu letniego!

(B)

1) Lekcja dla państwa Bargeldów
2) Nowy minister

(akt I; w gabinecie ministra,
akt II; w mieszkaniu szefa biura).

Wykonane przez cały zespół z Redenem.

PRZETARG.

W myśl rozkazu Int. O. G. Łódź. L. 24577 | 7990 K. Z. z dnia 6 | VII. 1921 r. w Fiji W. O. Z. G. w Skierniewicach (b.monopol) odbędzie się w dniu 30 września 1921 r. poczynając od godz. 9-ej publiczna licytacja in plus na sprzedaż około 1000 sztuk beczek oośledzi.

Przetarg rozpocznie się od szacunkowej sumy mk. 65 za beczkę.

Przystępujący do licytacji winni przed rozpoczęciem przetargu złożyć w tu Komisji Gospodarczej wadjum w wysokości 10 proc. od łącznej szacunkowej sumy. P

Monterzy samodzielni

znajdą zajęcie w Biurze „Watt" Dzielna 10. 3199P

Dr. med.

Henryk Kryszek

chor. wewn,
od godz. 3—5
Pańska 29.
(3190K4

Dr. Artur Banasz,

urolog.

(Choroby nerek, pęcherza dróg moczowych, chron. rzeżączka)

przyjmuje od g. 5 do 7.
Moniuszki № 11.
2851—K—6

KUPUJĘ

brylanty złoto, srebro perły, djamenty, stare zęby, garderobę płacę ceny najwyższe.
Konstantynowska 7, prawa oficyna, I piętro, Z Milich.

Naczelny lekarz kasy Chorych

Dr. Henryk Kluszyński

przeniósł się z Cieszyna do Łodzi ul. Miłsza 55 i przyjmuje od 5-6 wiecz. w chorobach wewnętrznych i kobiecych (2932K)

Dr. Prybulski

Zawadzka 1.

choroby skórne włosów, weneryczne moczopłciowe (niemoc płc.) od 9—1 i 4—8; od 4—5 dla pań. 2928-K-6

Poszukuję

umeblowanego pokoi, może być z utrzymaniem, zapłacę 30. 000 Mk, Z łaskawe zgłoszenia proszę składać w admin. „Rozwoju" dla K P 3200 (P)

Pokoju

o ile możności umeblowanego poszukuje nauczycielka.

Zgłoszenia do kancelarji Państwowej Szkoły Zawodowej, ul. Karola 20. (B)

Do sprzedania

Majątki ziemskie, gospodarki rolne, domy z pięknemi ogrodkami owocowemi i ziemią od 2 do 8 morgów w Radogoszczu, Zgierzu, Skierniewicach. Gostyninie i innych miejscowościach, jak również i w Łodzi różne domy, fabryka czekolad, restauracje kawiarnie, sklep tabaczny i inne interesy handlowe ma biuro „Fortuna" Łódź Wólczańska 165 róg Karola. 3043

Wyżeł

6 miesięczny, czystej rasy, ojciec premjowany, jest do sprzedania. Sprzedaje się tylko dobremu myśliwemu.

Wiadomość: Piotrkowska № 89, m. 6. (B)

Palma

która idzie przed wejściem do „Lotty" jest tanio do sprzedania.

Wiadomość w kasie kina „Luna". (B)

Zagubione dokumenty;

Jan Maszyński zagubił kartę legitymacyjną wydaną w fabryce Meyera i kartę bezterminowego urlopu wydaną w Łodzi. 2159—1

Czernichowa Marja zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi —1

Hollys Izydor Benedykta 28 zagubił kartę bezterminowego urlopu rocznika 1902 wydaną w Łodzi —1

Zgubiono legitymację chlebową na imię Bernard Mąka osób 6 2217—1

Zisman Kryształ zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 2216—3

Tomczyński Józef Wesoła 8 Bałuty zagubił legitymację chlebową na 8 i kartki z ostatniego okresu 2213—1

Juljanne Bricze zgubiła kartę paszportową wydaną 2218—3

Poznański Hersz zagubił kartę powołania wydaną w pow. Turku 2130—1

Skomorowska Sabina Szosa Pabjanicka 57 zagubiła tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi 2136—1

Zalewski Edward zagubił paszport polski wydany w Łodzi 2164—1

Kurzanowskiej Helenie, Młynarska 29 skradziono paszporty rosyjski i niemiecki wyd w Łodzi —1

Grabowski Józef Składowa 24 zagubił paszport rosyjski wyd. na Wołyniu oraz książkę związkową 2133—1

Pawiak Michał Suwalska № 9 zagubił kartę paszportową wydaną w fabryce Gajera książeczkę związkową i kartę bezterminowego urlopu wydana w Toruniu 2142—1

Klemlerer Icek zagubił dowód osobisty wydany w Łodzi—1

Sinocha Antoni zagubił paszport niemiecki wydany w gminie Radogoszcz i kwit na drzewo 2443—1

Zajdne Hawa zagubił paszport tymczasowy wydany w Łodzi —1

Kon Izak Natan Sienkiewicza 57 zagubił dowód osobisty wydany w Zgierzu i papier wojskowy wydany w P K U w Łodzi 2158—1

Piątek Franciszek zagubił odroczenie wydane w Łodzi z P K U 28 pułku strzelców kaniowskich. 2155—1

Girsz Kajzer zagubił dokument tymczasowy dowód osobisty wydane przez starostę miasta Równo 2149—1

Goldberg Szmul Franciszkańska 58 zagubił tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi 2144—1

Skradziono ubranie z kartą bezterminowego urlopu na imię Mieczysława Kuleszy wydaną w Łodzi. 2096—1

Szmit Ewa Łagiewnicka 57 zagubiła metrykę i paszport niemiecki wyd w Brusie 2136—1

Luchniak Marjanna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 2254—3

Józefa Sztekmilerówna zagubiła matrykułę wydana w szkole im Orzeszkowej 2251—1 w

Maniecki Franciszek Zielona 9 zagubił prszport niemiecki wydany w Łodzi 2261—3

Natalja Blaskówna zagubiła matrykułę wydaną w szkole im. Orzeszkowej 2252—1w

Domińska Władysława zagubiła kartę naftową wydaną w Łodzi 2255—3 w

Stanisława Grubowska zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 2252—3w

Mandel Regenbaum zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2209—1 w

Ciechańska Maria Aleksandrowska 6 zagubiła legitymację chlebową na 6 osoby i kartki z ostatniego okresu. 2222—1

Zgubiono matrykułę z Miejskiej szkoły handlowej na imię Karola Pieszczenewicz na 1910 r. Łaskawy znalazca zechce zwrócić do kancelarji szkoły Kilińskiego 103 2260—1

Komodziński Władysław zagubił tymczasowe zaświadczenie wydane w P. K. U. w Łodzi i pokwitowanie na rzeczy skarbowe świadectwo wolnej jazdy Nr. 2512 B-ci Cygelberg. 2270—3 w

Józefowi Fiks skradziono pozwolenie na fuzję, kartę zwolnienia z wojska oraz metrykę i paszport na imię Stefanji Kucharskiej metryka wydana w Pabjanicach w parafji św. Mateusza paszport wydany w Toruniu. 2202—3 w

Kustosik Jan zagubił kartę od roczenia wydana w P. K. U. 2253—3 w

Zaginęła legitymacja wydana przez Towarzystwo Kolei Elektr. Łódzkiej na imię Stanisławy Gozdeckiej. 2267—1w

Stefanja Janiak zagubiła kartę od paszportu wydaną z Widz. Man. Bawełnianej 2265—3 w

Helena Radziejewska zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2214—3 w

ODEON Dziś i dni następnych. **ODEON**

Niebywała atrakcja. **Po raz pierwszy w Łodzi.**

Sensacyjny film amerykański w 6 częściach, ilustrujący dalsze niezmiernie ciekawe i oryginalne dzieje słynnego na cały świat **TARZANA** w dzikich dżungli afrykańskich, wśród lwów, tygrysów, małp i t. p. zwierząt p. t.

Tarzan - małpolud

(Nowa Misja Tarzana)

U W A G A: Pojawienie się tego filmu okupione zostało życiem, dwóch lwów, za których uduszenie w ręcznym boju, wykonawca roli Tarzana, współczesny Herkules, otrzymał konkursową nagrodę, miljona dolarów.

Passe partout nieważne. Początek przedstawień o 5-ej

3218P

Grand-Kino Dziś premjera!

Talizman miłości

Arcydzieło filmowe w 6 aktach,

z **Milą de la Shapelle** w roli głównej.

Początek o g. 5, w niedzielę o g. 3 pp. 3213P

Grand-Kino Dziś premjera!

OGŁOSZENIE.

Państwowy Urząd Węglowy

podaje do wiadomości, ze ceny na węgiel i koks z Górnego Śląska i Karwiny, ogłoszone dn. 10 go września r. b. w „Monitorze" Nr. 205, anulują się i od dnia 15-go września r. b. ulegają zwiększeniu wobec podwyższenia cen węgla na Górnym Śląsku i znacznego podrożenia marek niemieckich i koron czeskich i będą wynosić za węgiel i koks importowany za 1 tonnę franco wagon komora graniczna:

Węgiel Górnośląski:	Gruby, kostka	Mk. 22,000. —
	Orzech I, II	„ 21,000. —
	Orzech III, pospółka, grysik, groszek i drob.	„ 16,000. —
	Miał	„ 12,000. —
Węgiel Karwiński:	Dla wszystkich gat.	„ 24,000. —
Koks Górnośląski	„ „ „ „	„ 27,000. —
Koks Karwiński:	„ „ „ „	„ 40,000. —

Odbiorcy węgla i koksu importowanego winni najpóźniej do dnia 26 września r. b. uzupełnić wpłacone sumy za przydziały węgla i koksu zgodnie z powyższemi cenami.

3207B Warszawa, dnia 21 września 1921 r.

Vertex Nr. 88.

z ciągnionego drutu najtrwalsze lampki oszczędnościowe

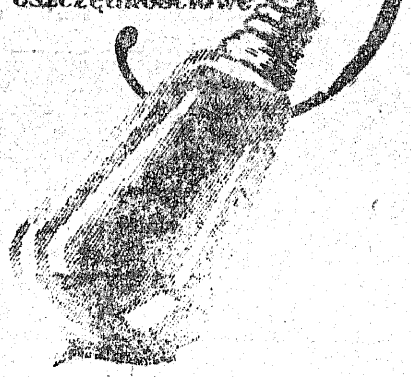

Zakłady Elektrotechniczne

Warszawa, Marszałkowska Nr.

Zawiadomienie.

Na sezon jesienny i zimowy nadeszły już najnowsze francuskie i angielskie modele.

Przyjmuje wszelkie zlecenia na **okrycia damskie oraz futrzane.**

Pierwszorzędne wykonanie. Najakuratniejsza obsługa.

J. MOSZKOWICZ

Zawadzka 22, I-sze piętro, front. 2914K4

Dr. med. Z. Golc

wznowił przyjęcia godz. przyj. od 10½-2 ej i od 6—8 w.; dla pań 5—6 w ul. Andrzeja Nr. 3 I p. (3033B6)

Obiady

gospodarskie wydaje się na miejscu i na miasto. ORLA 23, m. 22, prawa oficyna, I piętro. 2926B

FUTRO

na piżmowcach sprzedam. Wiadomość Karola 20 m, 12. (3164K

W szkole Rysunku, Malarstwa i Rzeźby

zapisy przyjmuje się codziennie od 4 do 5-ej; ul. Nawrot № 8 m.

3051B) Kierownik J. LEMAN.

Potrzebni chłopcy

z kaucją,

do roznoszenia gazet.

Zgłaszać się do Rozwoju. 3217B

Psy rasy wilczej

do sprzedania

Łódź, ul. Kątna № 1, róg Wolczańskiej u W. Meistra. (3185K1

Obraz olejny

Widok Jasnej Góry

w Częstochowie

do sprzedania. Napiórkowskiego 42. (B)

Urządzenie fryzjerskie

do sprzedania, Nowo-Zarzewska 34. w sklepie Komisowym. 3212P

Kasjer

potrzebny do wypłat i robienia listy robotniczej do poważnego Tow. Akc. Oferty „B. W. 21". 3202B

Tokarnię

używaną ciężką metrową, wysąką z mos,kiem, poszukuję. Oferty z ceną i szczegółami pod „Tokarnia" w Rozwoju. 3201B

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A!A!!A!A! Obrączki ślubne pierścionki kolczyki z gwarancją za złoto duży wybór różn. fasonów zegarów zegary poleca polski sklep zegarmistrzowsko jubilerski Jan Placek Brzezińska 10 przy sklepie zakład reperacyjny
w—24

AAAA Ważne dla kupujących nadeszły w wielkim wyborze jesienne i zimowe towary na damskie i męzkie ubrania i kostjumy Białe towary surówka podszewki wata oraz inne towary. Ceny przystępne Kilińskiego 40 m 10 II p fr
1964—1

A.A.A. Kupuję futra, zakiety karakułowe, tokowe garderobę, bieliznę, dywany, meble, maszyny do szycia, płacę najlepiej. Wólczańska 45, Chrzanowicz.
3572—00

A.A.A. Kupuję meble dywany futra bieliznę, garderobe maszyny do szycia Płacę najlepiej Łaźnik Benedykta nr. 28 m 15 parter
1555—8

A!A! Kredens oszklony z lustrami stół krzesła łóżka materace szafy otomanę biureczko dywany sprzedam Piotrkowska 261—4 II piętro front.
1905—4 e

A!A! Kupuje meble, dywany garderoby, futra maszyny do szycia Wajnrajch Benedykta 19 1912—4 e

A! meble rożne gębowe sprzedam Sienkiewicza 59 m 21 oficyna II wejście pierwsze piętro 2061—1

Kto chce sprzedać używane lub nowe rzeczy obuwie sprzęty domowe towary meble wszelkie przedmioty niech przyniesie do domu komisowego Marji Czempik ul Główna 17
2059—8
w i p.

Króliczarnia o 6-ciu przedziałach jakoteż 2 pary królików czystej rasy „Angora" do sprzedania w Konstantynowie p. Łodzią ul. Długa 16. 2152—3
n w c

Kupuję i sprzedaje domy folwarki majątki ziemskie gospodarstwa rolne młyny place sklepy Ahdrzeja 9—15 Pawłowski
1927—4

Pilniki, świdry spiralne, hurtownie oraz narzędzia poleca „Pilot" Lwów Batorego 4.
co dr dz. k—2606—2

Sprzedam herbaciarnię wiadomość Konstantynowska N 86 herbaciarnia —1

Sprzedam wyż a pierwsze pole cena 15,000 marek wiadomość Kiosk pana Lacha 2192—1

Do sprzedania kocioł parowy 60 metr. kwadr. i maszyna o sile 40 koni dowiedzieć się u Rittmana Wólczańska 208
2156—1

Rolwagi parokonne jednokonne: para koni do sprzedania Kościuszki 17 2150—1

Meble sprzedam Sienkiewicza 59 oficyna II wejście II piętro m 26 2125—7

Pianino czarne i Fisharmonjum nowe sprzedam ul. Fisharmonjum do Red. —1

Sklep do sprzedania Słowiańska 9 2125—

Place różnych rozmiarów sprzedam Al 1 Maja 16 Woźniak
2157—5

Dom do sprzedania tanio bylo zaraz Karola 26 sklep spożywczy —1

Maszynę Singera sprzedam Pomorska 151 —1

Sprzedam sklep spożywczy z powodu choroby Marysińska 26 Bałuty —1

Sprzedam stare skrzypce wiadomość ul. Wólczańska 168 w podwórzu —1

Sprzedam salonik mahonowy modny zaraz tanio Rzgowska №31 gospodarz 2082—2

Majątek leśny w Księstwie Poznańskim Dzierzawca z jest na Pomorzu. Różne gospodarstwo do sprzedania Kazimierz Przybył Poznań Jana 12.
2248—3 w

Samotny poszukuje pokoju z umeblowaniem lub bez zaraz Oferty do Rozwoju sub „Nagła"
2247—3w

Dwie kozy do odebrania przybłąkane za zwrotem kosztów Łódz ul.Górna №7 2217—1

Rower w dobrem stanie sprzedam Piotrkowska 253
222?—1

Sklep do sprzedania Piotrkowska 253—7

Rolnik ogrodnik z wyższym wykształceniem z 7-mio letnią praktyką intezywnym gospodarstwie kluczowym pod kierunkiem administr. profesora uniwersyt. ze znajomością buchalterji i administracji rolnej przyjmuje posadę urzędnika gospodarczego od zaraz lub później Celujące świadectwa i referencję Oferty do Rozwoju pod „A R" 2201—1

Magiel w dobrym stanie do sprzedania ul. Podrzeczna 33 ślusarnia. 2266—2

STUDENT udziela matematyki łaciny, chemji fizyki języków Kilińskiego 86 m 3 godz. 6-7 wiecz. co 2 oz 2179—3

Potrzebna zdolna krawcowa do prywatnego domu Andrzeja 24 m 1 2198—1

Potrzebny człowiek do koni samotny Brzezińska 1 u ogrodnika —2

Dom 16 mieszkań z ogrodem dwu morgowem i wolnem mieszkaniem sprzedam 3 i pół miljona Górny Rynek Lubelska 8 Witczak do 10 rano i 3-5 pop.
2264—1

Rasowe 7 kur z kogutem sprzedam Hajziera 7 przystanek Julianów 2259—2 w

Dom murowany II piętrowy w dobrym punkcie do sprzedania 4,800,000 wiadomość Górny Rynek ul. Lubelska Nr. 8 do 10 rano i 3-5 pop. Witczak.
2263—2w

Uwaga 100 funtów skóry nadającej się na cafe spody tanie i kuchnia kafana okazyjnie drogo Szkolna 19 m 4-ty
2260—3w

Poszukuję zdolnych agentów Słowińska 18 S. Kaczmarski od 4-6 3—w

Palacz i Woźnica mogą się zgłosić ul. Karola 38. 2245—2

Zdolna krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych Mlsza 64 m 3 2237—5

SKLEP Komisowy Wł Łunkiewicza Sienkiewicza 67 poleca po cenach nizkich: suknie damskie, spódniczki, halki, bieliznę, palta męzkie i damskie bluzki switry w dużym wyborze spodnie, burki sukienki, materyjały na spodnie, bluzki i suknie, plusz na palta towary Widzewskie białe na pościel barchany i flanele hurtownie i detalicznie, ponczochy, skarpetki, szelki, szale koronkowe, chusteczki wełniane chustki do nosa. 2159—3w

Fortepian do sprzedania firmy Hoffera niedrogo Zakatna Nr. 65 Fr. Berger. 2180—3W

Jadłodajnię zarzędzeniem sprzedam lub zamienię na dwa pokoje z kuchnią, wymagana dopłata Rozwadowska 19. 2197-4

Folwark do sprzedania okazyjnie. Wykrojony z dwóch dóbr z budynkami gospodarczemi, morg 60 ziemi dobrej żytniej i przemiej, obsiewy kompletu i łąka, torf, stawy rybne, sad dochodny, pięknych gatunków. Pałacyk murowany od północy osłoniony lasem w miejscu z szosy z dużemi drzewami, linja projektowanej kolei Śląskiej; 4 mile szosą od stacji Zduńska Wola kościół we wsi. Annobzu przed Widawą lub Szczerców poczta Osjaków Prądzyńska.
2154—1 w

Kilkanaście domów z wygodami wszelkimi sprzedam. Cena przystępna Al. I Maja 16 Woźniak od 10 — 11 i od 2 — 5.
2158—5w

Potrzebna zdlna hafciarka do golorowanego haftu Gdańska 144 m. 33. 2250—2W

Kupię aparat fotograficzny 18x24 dekoracjeło az przyrządy fotograficzne Oferty Rokicińska 31 m 45 Jackiewicz.
2181—3 W

Bilard spredam tanio z powodu zmiany Jutewesa wiadomość Pobjanice Warszawska 28.
2183—1W

Różne:

Arkuszerka Pipikowa Piotrkowska 132-14 Dla pań przyjezdnych pokój. 2233—15

Fortunę dajemy mającym za miar kupić domy wille majątki ziemskie gospodarki hotele fabryki maszyny apteki drogerje interesy handlowe i t p w moich biurach Handlowo Pośredniczych Taszycki Łódz Piotrkowska 90 telefon 840 Bydgoszcz Dworcowa 13
1604—4

Kopaczki do kartofli potrzebne Zielona 5 stróż wskaże. 2190—1

Potrzebni ślusaże do warsztatu wyrobów krzeseł dentystycznych J. Szwerca Al. Kościuszki 3. Zgłosić się mogą tylko tacy, którzy pracowali w takich wyrobach. 2218—3

Potrzebny chłopiec i dziewczynka do oklejania pudełek Nowocegielniana 48. 2212—1

Bezpłatnie od dam pokój rodzinie robotniczej za nadzór nad mieszkaniem. Aleja 1 Maja 70. 2241—1

Kobieta lub dziewczyna do kuchni potrzebne Zielona 3 stróż wskaże 2188—1

Pokoje umeblowane dla przyjezdnych stałych Nowy Rynek 2 parter 2225—1

Sklep 2 magle i pokój skromnie umeblowany do sprzedania Pomorska 1 w magiach.
2226—2

Poszukuje kilku zdolnych agentów Słowiańska 18 Zastać on 6-7 w — S Kaczmarski
2178—3

Pokoju umeblowanego poszukuję Cena obojętna Oferty sub „Łódź" 2 07—2

Zaginęła suczka biała 22 j 9 na ul. Piotrkowskiej uczciwy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem na ul. Andrzeja 45 Stranek —2

10,000 20.000 mk. za pokój umeblowany odstępnego Oferty sub „Inżynier" 22 8—?

Przybłąkała się suka wilczur żółta młoda Odebrać za zwrotem kosztów Cegielniana 4 u elektrotechnika
3138—3

Poszukuję pokoju umeblowanego z oddzielnym wejściem cena obojętna oferty pod "Obojętne,,
2140—3

Gospodyni samotna przyjmie posadę do pojedynczej na miejscu lub wyjazd Łaskawe zgłoszenia Aleksandrowska 26 Golasz ska
2141—1

Kawiarka potrzebna Piotrkowska 45 cukiernia
2193—1

Potrzebne są zaraz panienki do szydełkowej roboty Helena Lipińska Sienkiewicza 34
2147—3

Zaginął pudelek suczka z żółtemi plamkami na uszach dnia 18 września proszę o Łaskawe odprowadzenie Pabjanice Kilińskiego 31
2182—2

Młode bezdzietne małżeństwo poszukuje pokoju umeblowanego Oferty w Rozwoju
2261—3

Pokoju umeblowanego lub dwóch czy więcej poszukuje w okolicy Górnego Rynku lecz zupełnie z oddzielnym wejściem. Może być zaraz lub później cena obojetna Oferty pod „Górny Rynek", w Rozwoju
2175—1

Potrzebny dozorca 10001 z kaucją Magistracka 4 m 2 part wiecz od 5-ej lub rano do 9-ej
200—16

Potrzebna zaraz dziewczyna do dzieci do lat 15 Wiadomość ul Lutomierska 40 Kochanowicz
2112—1

Młoda inteligentna osoba znająca się dobrze na gospodarstwie przyjmie posadę u samotnego Of. sub A Z do Rozwoju
1060—1
s wt

Ogrodnik znając wszystkie działy ogr. handlowego i ozdobnego a przeważnie zakładanie sadów przyjmnie roboty sezonowe i stałe inspekcje Przejazd 33 m 4 od ½—1-ej do ½—2-ej Majkowski
2106—6

Zaginął pies rasy wilczej Odprowadzic za wynagrodzeniem ul Rzgowska 7 skład apteczny
2108—1

Potrzebna służąca do wszystkiego ul Kilińskiego 109 m 10 2 p front
2188—1

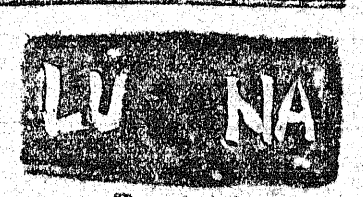

Dziś!
Przedstawienie dla młodzieży
początek: o g. 3 i pół pop. sobota i niedziela o 2-ej p.p
W programie: Cyrk Tosalli z Fern Andra.
(5195W)

Służąca potrzebna zaraz Piotrkowska 117 m. 29
2117—1

Zagubione dokumenty

Beriez Rosenfeld zagubił kartę urlopową wydano P K U w Łodzi —1

Dominik Owczarek zagubił portfel zawierający 700 mk. oraz kartę rejestracyjną i dwa kwity związku „praca" Łaskawy znalazca zechce odnieść bez pieniędzy Łęczna 25—22 —1

Zagubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacyjne i paszport okupacyjny Zając Chil—1

Andrejew Michał Główna 17 zgubił paszport rosyjski wydany z magistratu m. Łodzi 10 stycznia 19.7 r. N 128 2249—2

Oswald Kary zagubił kartę pobytu wydaną w Łodzi N34 | 1032 Nowo Pabijanicka 82 —2

Tenenbaum Mendel zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Łodzi 2242—3

Zaginął paszport polski wydany w Łodzi na imię Heleny Terchan ul. Rzgowska 90
2244—3

Likierman Helena zgubiła paszport polski wydany w Łodzi oraz z legitymacją zawodową na imię Józefa Likiermana
2227—3

Bilski Tomasz zamieszkały przy ul. Marysińskiej 18 zagubił dokumenty paszport niemiecki wydany w Łodzi kartę naftową książkę związkową i cztery kwity na koks wydane przez Gazownie Miejską.
Znalazce uprasza się o zwrot do Zarządu Gazowni Miejskich
2232—3

Zaginął paszport rosyjski na imię Stanisława Skórczyńskiego wydany w Łodzi
2228—3

Lubochiński Jakób zabubił legitymacje chlebową na 4 osoby
2230—1

Genowefa Rosiak zgubiła dowód osobisty wydany przez komendę policji m Łodzi Trauguta N11 2229—3

Frenkiel Moszek Cegielniana 50 zagubił legitymacje chlebową na 4 osoby
2246—1

Skradziono portfel z paszportem rosyjskim i niemieckim na imię Wojciecha Stasińskiego z gotówką 4000 marek i znaczki związkowe na 2500 mk.
w—1

Sadowska Leokadja Konstantynowska 104 zagubiła paszport rosyjski wydany w Mińsku
w—3

Łuczak Stefan zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w P K U w Łodzi
2223—3

Matuszewski Bolesław zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. w Kielcach
2221—?

Filozof Moszek zgubił kartę bezterminowego urlopu i paszport niemiecki wydany w Łodzi
2231—?

Bom Izrael Pańska 24 zagubił tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi
2210—2